

Den Laethemschen Vriendenkring

Verslag van de vergadering van dinsdag 9 januari 2007

Plaats : Ontmoetingscentrum OASE, Constant Permekelaan

Aantal aanwezigen : 63

Begin van de vergadering : 20u10

Einde van de vergadering : 22u45

Leden : Verontschuldigd : Dirk Dubois, Martine en Jacques Van de Vyver, Albert Haelemeersch, Ethel Dhont, Monique Van Hecke.

Agenda :

Guido Dhaene wenst de talrijk opgekomen leden van harte welkom bij de start van dit nieuwe jaar. Hij heft het glas op de gezondheid van iedereen en op het verdere welslagen van onze vereniging.

Hij dankt Anneke van de ING-bank die zo vriendelijk en genereus was om ons de receptie aan te bieden.

Hij verontschuldigt de afwezigen.

Etienne Verhaegen, voorzitter van de toneelvereniging Vrank en Vroom, stipt enkele punten uit het vorige verslag ter correctie aan met betrekking tot de gezamenlijke activiteiten van de toneelvereniging en de H.Hartbond en met enkele leden van de technische ploeg die zeker op het appel niet mochten ontbreken (o.a. Omer Colpaert, Gaston De Schepper, vader De Baets, e.a.).

De volgende vergadering is voorzien op **dinsdag 13 februari 2007** om 19u30 in Oase.

Het thema wordt dan : **"Latemse Bolders"**. Gelieve bolders en ex-bolders talrijk mee te brengen !

De tentoonstelling van onze Vriendenkring zal plaatsvinden in de Raadzaal van het Gemeentehuis op **zondag 25 maart 2007**. Tezelfdertijd houdt de Middenstandsvereniging haar prijsuitreiking van de eindejaarsactie. Dit alles gebeurt ter gelegenheid van de bloemenmarkt.

Orde van de dag : **Kermissen**.

Guido Dhaene schetst, bij wijze van inleiding, de toestand van het "kermisgebeuren" in Latem vóór de oorlog.

Toen waren er nog 3 kermissen : de "kleine" kermis (op de zondag vóór Sinksen en na O.H.Hemelvaart), de "grote" kermis (op de 4^e zondag van augustus) en "Maartjes" kermis (rond midden november, ter gelegenheid van St. Maarten).

Na de oorlog werd die kermisvreugde grotendeels teruggebracht en groeide de "grote" kermis uit tot belangrijkste gebeurtenis.

Die grote kermis is een zomerkermis en dus bijzonder geschikt voor allerhande activiteiten. En dat de lijst van activiteiten bijzonder uitgebreid is moge blijken uit volgende verslag.

Aan de hand van een hele reeks oude affiches, ons bereidwillig ter beschikking gesteld door Freddy Stevens, werd, zo goed en zo kwaad als het ging, een opsomming gemaakt van de door de verschillende verenigingen georganiseerde kermisfestiviteiten.

De affiches dateren uit het midden van vorige eeuw (de oudste is van 1948) en bevatten eigenlijk een schat aan kostbare gegevens, die een weerspiegeling vormen van de volkse manier waarop destijds plezier werd gemaakt.

De maandag van de kermis, wellicht de belangrijkste kermisdag, begon steevast met een "eredienst", gevolgd door de "geitenkeuring".

Het moet niet gezegd, deze keuring is ontegensprekelijk van een hoge folkloristische waarde. De eerste geitenkeuring ging door op de koer van de meisjesschool (waarom ook precies dáár ??). Er waren zeer veel prijzen, maar helaas...geen geiten. Dan maar "La belle Hélène" opgetrommeld, die -met de belofte van een zekere beker en een flinke cent- prompt haar enige geit in de kinderkoets stopte en zich aanmeldde bij de keuring. En wat was voorspeld, kwam ook uit : ze won met glans de eerste prijs ! De geit werd aan de staak gebonden en La Belle kon haar plezier niet op : de ene "tournee générale" volgde op de andere en de gewonnen beker werd menigmaal gevuld én geleidigd. De zon was al lang onder toen "het bestuur" wijselijk besloot om de intussen fel aangeschoten weldoenster veilig naar huis te brengen. Zo gezegd zo gedaan : La Belle Hélène

werd, gemakkelijkheidshalve, in de koets gestopt. Maar toen de bereidwillige helpers de geit losmaakten en even de koets uit het oog verloren, rolde deze gezapig het pleintje af en belandde.....hobbel de bobbel, pardoes in de Leie! Het heeft toen aan de helpers heel wat moeite gekost om de mooie dame te bevrijden uit haar benarde positie en alsnog, nat maar veilig, thuis te brengen !

De dinsdag van de kermis was de dag van "Brakelkermis". Ook hier vonden tal van activiteiten plaats : bolling (voor mannen en vrouwen), mastklimmen, een wielervedstrijd voor nieuwelingen (ooit gewonnen door Freddy Maertens), enz.

Op woensdag was er dan Golfplaankermis, met als belangrijke activiteit : de "koers". Deze koers had een grote aantrekkingskracht, zowel op het publiek als op het deelnemersveld, niet in het minst dank zij de jarenlange inzet van Karel Van Wijnendaele. Mede door zijn invloed (voornamelijk ook door zijn functie bij de krant) kon hij menig Belgisch kampioen, een paar weken na het wereldkampioenschap, overtuigen om aanwezig te zijn op de koers in Latem. Illustere aanwezigen op Latem koers waren o.a. : Stan Ockers (op 29 augustus 1956, twee maanden vóór hij verongelukte), Cyriel Van Hauwaert, Briek Schotte, Rik Van Steenberghe, e.a... Om deze wielervedstrijden te bedanken voor hun aanwezigheid werd hen, tijdens een uitgebreide maaltijd in het restaurant "Au Gastounet", een schilderij met hun afbeelding en van de hand van de schilder Leon De Smet overhandigd.

Bij de winnaars van de Latemse koers deelden verdienstelijke Latemse renners soms in de prijzen. Over een van deze wedstrijden had Guido nog een leuke anekdote : onze plaatselijke "lepe" koureur Willy Scherpereel had er niets beter op gevonden dan, met het oog op mogelijke eindwinst, zijn parcours eventjes te "verleggen" om een kortere route te kunnen rijden (hij sneed een gans stuk af door de "Buizenberg" en de "Eikeldreef" te nemen, welke niet waren opgenomen in het officiële parcours). De slimme délégués evenwel hadden dit rap in de gaten en haalden de snoodaard uit de koers. Ook Madame de Hemptinne, die in de Buizenberg woonde, had dit opgemerkt, zij het evenwel op een "andere" manier : ".....il me semble qu'il y avait une course aujourd'hui, j'ai vu UN coureur !"

Even terloops : dat Karel Van Wijnendaele een zeer grote meneer was in het wielermilieu hoeft geen betoog : als blijk van erkenning van Jacques Goddet (inrichter van de Ronde van Frankrijk) voor Karel Van Wijnendaele, vond de start van de 3e rit van de ronde vóór de deur van Karel plaats !

Op zaterdag en zondag waren er dan andere opmerkelijke activiteiten, zoals o.a. de hondenzwemwedstrijden, het bloemencorso, het parachutespringen (dat later niet werd herhaald wegens "té gevaarlijk" en de parachutisten -door de felle wind- té ver uit het zicht verdreven !!), de catch (ook nogal gevaarlijk, vraag het maar aan André Defeverre, die een van de catchers wat té veel had uitgedaagd en prompt een opdonder kreeg van die man !) en de autoslalom. Deze laatste werd zelfs op een bepaald ogenblik ook integraal uitgereden door Danny, die in zijn ambulancewagen het lijk van een of andere landloper -die bij een klusje jammerlijk werd geëlectrocuteerd- slalommend naar het dodenhuisje moest brengen.

De donderdag tenslotte was de dag van "Den ouwen End", een stukje "vergeten" Latem dat enigszins door de rest stiefmoederlijk werd behandeld op gebied van "kermis" en daarom zelf een en ander in elkaar stak. Hierover vertelt Monique Couvent meer wat verder in het verslag. De lijst van kermisactiviteiten is hiermee verre van afgerond. Wij borduren kris kras verder op hetzelfde thema en vullen het lijstje verder aan :

De namiddagactiviteit voor de ouderen werd zeer gewaardeerd !

Ze werden met de auto afgehaald door vrijwilligers. De namiddag werd opgeluisterd door rasechte entertainers (Lajoie). De "koffietafel" startte om 14 uur. Er was voor eenieder voorzien : 3 boterkoeken, een stuk taart, een borrel (elixir of jenever), een tombola en een prijs voor de "oudste" deelnemer. Alle ingrediënten werden in toto op tafel gezet, iemand ging rond met de elixir, iemand anders met de jenever, enz....

Helaas....de organisatoren, naïef maar toch overtuigd van hun kunnen, moesten snel hun plannen herschikken, want wat bleek ?? De ouderen -vaneigens rijk aan ervaring en toch ook een beetje opgezaald met een tikkeltje hebzucht- profiteerden "en masse" van de hen aangeboden "rijkdom", staken al wat ze niet zelf op konden eten in zakken en saccochen, genoten met grote teugen van de hen toegestoken borrel en maakten uiteindelijk zelfs nog ruzie voor de prijs van "oudste" deelnemer !!

Na een herschikking van het te verdelen goed viel alles weer in zijn plooi.

Bekend was ook het wielerkampioenschap voor universitairers, waaraan mensen uit Gent, Namur, Hasselt e.a. deelnamen. Een greep uit de (bekende ?) deelnemers : Van Slambrouck (winnaar en later oudermoordenaar !), de broers Kumpen (later bekend rallyrijders), die ook toen al met een zeer professionele outfit aan de meet kwamen.

Verder waren er destijds nog koersen voor vrouwen, koersen voor beenhouwers, paardenkoersen, er is ooit nog Vlaamse Kermis geweest, enz.

Op de kermis zelf stonden de klassieke kermisattracties zoals de rups, de zwiermolen, de bootjesschommel, de autoscooter, enz.

Monique Couvent heeft, samen met Anita De Keyzer, een overzicht gemaakt van de activiteiten welke plaatsvonden rond de kermis van "Den Ouwen End" en stelt dat hier voor.

Omdat alle Latemse kermisactiviteiten hoofdzakelijk in het dorp gebeurden en daarbij steevast een stuk Latem links werd gelaten (het stuk dat loopt langs de Kortrijkse steenweg, van de Maenhoutstraat tot aan St. Denijs-Westrem) staken Julien De Keyzer en Armand Vermeulen in 1953 de koppen bijeen en organiseerden, op kousenvoeten, hun eerste eigen "kermis" : boterkoeken eten in de garage bij Julien ! Dat werd zo'n succes dat besloten werd de "logische" evolutie niet tegen te werken en het jaar daarop werd er een dekenin (Celientje Dhaene) en een deken (Octaaf Colpaert) aangesteld en werden de "reglementen" opgesteld : de "kermis" zou een jaarlijkse gewoonte worden, evenwel op één voorwaarde : iedereen moest zich verkleden !

Zo gezegd zo gedaan : iedereen kwam samen bij Mietje Petrens en Oscar. Prachtig verkleed trokken de deelnemers dan van café naar café : de Rosdam (bij garage Heyrman), de Klok (bij Annie van de Klokke), de Markies de Prié (hoek Maenhoutstraat), de Monaco, en zo verder. Er werd gedronken, gedanst en gefeest en de meeste feestneuzen belandden uiteindelijk in zaal Columbia, waar het feest werd verder gezet tot in de late uurtjes. In elk café waren er activiteiten, zoals bollen of andere volksspelen, ook ten huize van Yvonne Canty waren er spelen. De -toen nog weinig talrijke- passerende auto's vertraagden maar al te graag om dit prachtige tafereel te aanschouwen. Armand Vermeulen zorgde voor een fotograaf (Stany uit Gent) en de professionele kostumering werd ingehuurd bij Avothea (Caspéele).

Deze kermis van "den ouwen end" ging waarschijnlijk door tot in 1959.

Monique en Anita hebben, voor de geïnteresseerden, een mooie reportage ter beschikking die veel van wat hier is beschreven op foto toont.

Het afsluiten van de vergadering gebeurt, als naar gewoonte, bij een geanimeerde babbel en een welverdiend drankje.

Met het besef dat zeker nog niet alles is gezegd over de vroegere Latemse kermissen of over de andere onderwerpen die al eerder aan bod kwamen, willen we onze leden nogmaals vragen om in hun archieven op zoek te gaan naar alle materiaal (krantenknipsels, foto's, diploma's, affiches, verslagen, boeken, e.a.) omtrent de vroegere volksgeschiedenis (in de breedste zin van het woord) van ons dorp. Alle aangeboden items worden, na inventarisering, intact terugbezorgd aan de eigenaar ! Nu al onze dank voor jullie naarstig opzoekwerk !

Met een vriendengroet en tot de volgende vergadering op

Dinsdag 13 februari 2007 om 19u30 in OASE !

Wilfried Vancampenhoudt
Secretaris

Albert Haelemeersch
Voorzitter

Wij vernemen zopas het overlijden van **André De Graeve**, echtgenoot van Lisette Peirens. In naam van alle leden van de vriendenkring bieden wij aan de familie ons oprecht medeleven aan bij het leed dat hen treft !

Den Laethemschen Vriendenkring

Secretariaat : Maenhoutstraat, 85, 9830 Sint-Martens-Latem

Tel/Fax : 09/329 67 39 - **GSM** : 0475/94 98 18 - **E-mail** : campevents@telenet.be

Bank : 390-0344860-80